

Brottsoffer

TIDNINGEN BROTTSOFFER | BROTTSOFFERJOURN
NR 1/2016 | ÅRGÅNG 21

**Rättstryggheten
ska stärkas för
funktionsnedsatta**

**Avtal ger
mer pengar**

**Växjö först
med lokala
språkvolontärer**

Tema
**Utveckla
er jour**

Våra bankkunder har sagt sitt. Nöjdast i Sverige igen!*

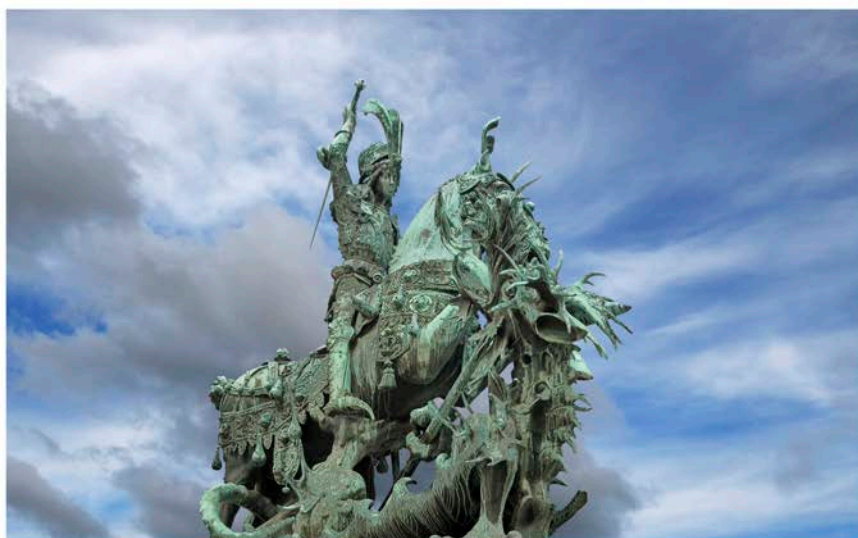

*Enligt Svensk Kvalitetsindex på privatmarknaden

Vi jobbar vidare med att utveckla vår prisbelönta app samtidigt som vi öppnar tre nya kundmötesplatser i Malmö och Helsingborg våren 2016

www.juristhuset.se

Vi står på Din sida som målsägandebiträde och ombud. Med fler än 40 års erfarenhet och kunskap av brottmål och familjerätt har vi bästa möjlighet att tillvarata Dina intressen i en utsatt situation.

Tel. 08-679 19 30 – e-post: lawhouse@juristhuset.se

TIDNINGEN BROTTSOFFER

Utgivare: Brottsofferjouren
Telefon: 08-644 88 00
Hammarby Fabriksväg 25
120 30 Stockholm
www.brottsofferjouren.se
www.tidningenbrottsoffer.se
tidningenbrottsoffer@boj.se

Brottsofferjouren är en ideell organisation som arbetar för bättre villkor för brottsoffer, vittnen och anhöriga. Brottsofferjouren har ungefär 90 medlemsföreningar, lokala brottsofferjourer, över hela landet. Där kan den som utsatts för brott få kostnadsfri och konfidentiell hjälp. Brottsofferjouren har också vittnesstödsverksamhet vid de flesta tingsrätter och hovrätter i Sverige. Varje år ger brottsofferjourerna stöd till närmare 100 000 brottsoffer, vittnen och anhöriga.

ANSVARIG UTGIVARE

Sven-Erik Alhem
073-973 86 00 & 070-857 76 00
sven-erik.alhem@boj.se

REDAKTÖR

Amanda Säfström
Föräldraledig
Susanne Eriksson
susanne.eriksson@journalistresursen.se

GRAFISK FORM

Karin Nilsson, karin@karinform.se

OMSLAGSFOTO

Shutterstock. Personerna på bilden har ingen koppling till tidningens innehåll.

ANNONSER

Mikael Gustafsson
040-602 14 90, 070-938 62 42
mikael.gustafsson@fbmedia.se

TRYCK

Tidningen Brottsoffer ges ut med stöd av Förbundsmedia i Malmö AB. Tidningen är tryckt på miljövänligt papper (Amber Graphic) av DanagårdLiTHO.
ISSN: 1400-075x och upplaga 13 000 ex.

Redaktionen ansvarar ej för insänt ej beställt material. Citera oss gärna men ange källan.

Tidningen Brottsoffer utkommer med fyra nummer per år. Som medlem i en lokal brottsofferjour får du tidningen gratis. Tänk på att uppdatera dina medlemsuppgifter.

Innehåll

FOTO: BROTTSOFFERJOURN UPPSALA

Brottsofferjouren Uppsala har tagit fram och testat ett frågeformulär för att följa upp hur de som varit i kontakt med jouren upplevt kontakten och stödet.

”Bidraget är fortfarande alldeles för lågt i förhållande till det ansvar vi tar.”

Så jobbar ni för höjt bidrag.

10.

Jourer på världskonferens om mäns våld mot kvinnor.

Dag gav mer kunskap om ungas utsatthet.

4.

FOTO: BROTTSOFFERJOURN SVERIGE

2 Ordförande har ordet

3 Brottsofferjouren

5 Aktuellt

7 Fråga experterna

9 Tema: Utveckla er jour

Sid 10: Så jobbar ni för höjt bidrag
Sid 12: Hårt arbete bakom IOP-avtal
Sid 14: Kvalitetssäkrar jourens arbete
Sid 15: De stöttar på tolv språk
Sid 16: Rättstryggheten för funktionsnedsatta

17 Jourerna berättar

23 Kontaktuppgifter

Vill du skänka ett bidrag till Brottsofferjouren?

Vi är mycket tacksamma om du som läser tidningen vill bidra ekonomiskt till vår verksamhet. Vi tar tacksamt emot ditt bidrag på vårt 90-konto med plusgironummer 90 03 44-3 eller bankgiro 900-3443.

Entusiaster – ni är guld värda

Vi människor får ofta sträva länge för att nå positiva resultat. Det gäller inom idrotten. Så också inom rättsväsendet och i arbetslivet i allmänhet. Inom vår egen organisation har ett ihärdigt arbete under några ekonomiskt tuffa år äntligen medfört att ljuset kommit åter.

Text: Sven-Erik Alhem

Vår ekonomi har nu återställts och därutöver förbättrats påtagligt. Med bättre ekonomi kan vi tillsammans med de lokala jourerna äntligen blicka framåt med optimism i vår gemensamma strävan att förbättra förutsättningarna att ge stöd åt alla brottsoffer, anhöriga och vittnen. Vi vill värna samhörigheten inom hela brottsofferverksamheten på lokal, regional och riksnivå. Med gemensamma krafter blir vi starkare. Något som alltid gynnar dem vi är till för att ge stöd åt.

Med ett ökat förtroende och med mer satsade pengar från dem som tror på vår organisation och vår verksamhet följer självfallet också ett ökat ansvar. Organisationsutvecklingen är mycket viktig för vår verksamhet och har nu fått rejäl luft under vingarna. Många jourer har ett tydligt framåtriktat utvecklingsperspektiv om man inte redan nått ända fram. Utbildning är ett område som har varit eftersatt till följd av det tidigare bistra ekonomiska läget. Där måste en rejäl återställning och förbättring till med det snaraste.

Temat för detta nummer av tidningen är allt det goda som förekommer inom de lokala jourerna. Det vill jag verkligen understryka betydelsen av! Alla entusiaster vi har över hela landet är guld värda! Att bara få ynnesten att träffa er och få ta del av det positiva ni åstadkommer där ute lokalt och regionalt värmer varje hjärta!

Den 21 januari 2016 var ett exempel på en sådan lyckad och hjärtvärmande dag trots en yttertemperatur i Luleå på -31 grader. Vår generalsekreterare Eva Larsson och jag var tillsammans med Brottsofferjouren Luleå samt lokala företrädare för rättsväsende och skola i Luleå med som arrangörer av en pressträff där ett nationellt pilotprojekt "Ung i rättsprocessen + ADHD, ADD & Asperger" presenterades. Syftet med pilotprojektet är att öka såväl rättstryggheten som rättssäkerheten och att effekterna av pilotprojektet så småningom ska vara till gagn för en ökad kompetens och förståelse i hela landet när det gäller unga människor med ADHD, ADD eller Asperger. Pilotprojektet finansieras av Arvsfonden. Entusiasmen för projektet var påtaglig från alla närvarande under pressträffen i Luleå.

Positiv anda behöver vi! När den genomsyrrar all vår verksamhet blir vi också bättre skickade på alla områden att jobba för de många som behöver vårt stöd! ■

Sven-Erik Alhem är förbundsordförande för Brottsofferjouren Sverige och ansvarig utgivare för Tidningen Brottsoffer. Han har tidigare varit överåklagare och är nu samhällsdebattör samt utnyttjas flitigt som expertkommentator i media.

FOTO JESSICA LARSSON

Brottsofferjouren

Brottsofferjouren får mer pengar

Brottsofferjouren Sverige får en förstärkning på 3 miljoner kronor för år 2016 och får totalt 10 miljoner kronor för sin verksamhet.

– Det är väldigt glädjande, säger Brottsofferjouren Sveriges förbundsordförande Sven-Erik Alhem.

Regeringen beslutade i november att minst 75 procent av Brottsofferfondens medel ska gå till organisationer i det civila samhället som bedriver brottsofferstödande verksamhet.

Nu har Rådet för Brottsofferfonden därför, vid årets andra och sista utdelning, beslutat att för 2016 öka stödet för Brottsofferjouren Sverige och för lokala brottsofferjourer.

Brottsofferjouren Sverige får en ökning med 3 miljoner kronor upp till totalt 10 miljoner kronor.

– Det var bästa julklappen vi kunde få, och inte minst glädjande är det för alla brottsutsatta och deras

anhöriga samt för alla vittnen. Nu kommer vi kunna öka våra insatser, säger Eva Larsson, generalsekretärare för Brottsofferjouren Sverige.

De lokala brottsofferjourerna får ett verksamhetsstöd på totalt 3,5 miljoner kronor. Verksamhetsbidraget ökar med 10 000 kronor till 40 000 kronor per jour. Därutöver får jourerna 5 000 kronor mer i anslag för omkostnader i år för vittnesstödsverksamheten.

Även bidragen från Socialstyrelsen, örönmärkta för kvinnofridsverksamhet, ökar. Förra året fick Brottsofferjouren Sverige 1,1 miljoner kronor, i år blir summan 5 miljoner kronor.

Därutöver kan lokala jourer söka pengar från Socialstyrelsen. ■

Utveckling tema för ordförande

Brottsofferjourens årliga ordförandekonferens är ett utmärkt tillfälle att diskutera viktiga frågor och utbyta erfarenheter. Den 20–21 november samlades ordförande från landets lokala jourer i Solna.

En viktig fråga under konferensen var utveckling internt i organisationen både lokalt och nationellt. Hur kan vi stärka vår organisation så att alla brottsoffer, vittnen och anhöriga får ett fullgott stöd?

Bland föreläsarna fanns Elin Almqvist, politiskt sakkunnig, som berättade om aktuella nyheter från Justitiedepartementet. Anna Iwarsson, författare och opinionsbildare, talade om ledarskapets betydelse för organisationskulturen. Anders Hall, utvecklingschef, Nationella Operativa Avdelningen, Polismyndigheten, informerade om utvecklingen av polisens organisation samt om brottsofferområdet. Monica Klitten, samordnare för Brottsofferjouren Södra Stockholm, berättade om det nya utbildningsmaterialet om bedrägerier mot äldre.

Under konferensen togs också avstamp i arbetet med att ta fram ett brottsofferpolitiskt program för att stärka opinionsarbetet.

Ordförandekonferensen avslutades med en föreläsning av Frida Wheldon, Director of Corporate Services, Victim Support Scotland. Hon berättade om hur brottsofferstödet fungerar i Skottland samt om Victim Support Europe. ■

Brottsofferjouren

Telefoncentralen satsar på språk

Telefoncentralen färdigställer just nu ett nytt ärendehanteringssystem för tjänsten Stöd på eget språk. Förändringen ska underlätta för språkvolontärerna att ge bättre stöd, förbättra arbetsprocessen och göra centralen förberedd för framtiden.

– Stöd på eget språk behövde utvecklas då mängden ärenden ökat rejält och systemet inte var anpassat för

det, säger Magnus Andersson, samordnare för Telefoncentralen och Stöd på eget språk.

För de lokala jourerna kommer förmedlingen av ärenden bli enklare. Det kommer också att finnas en helt annan möjlighet till återkoppling om vad som händer i ärendena liksom att samarbete mellan lokal jour och språkvolontär kommer att bli möjligt. ■

Fortsatt fokus på EU-direktiv

Med temat ”Uppföljning av EU:s brottsofferdirektiv” höll den europeiska paraplyorganisationen Victim Support Europe, där Brottsofferjouren Sverige är medlem, konferens den 9–10 november.

Första konferensdagen hölls i Europaparlamentet i Bryssel och värd stod Teresa Jiménez, EU-parlamentariker. Vëra Jourová, EU-kommissionen, beskrev vikten av ideella brottsofferorganisationer för implementering av EU:s brotts-

offerdirektiv (2012/29/EU). Under andra dagen hölls workshops om kvalitet på brottsofferstöd och stöd till personer som utsatts för brott i ett europeiskt land där de inte är medborgare.

Det hölls också val till ny styrelse. Till ny president för Victim Support Europe valdes João Lázaro som är president för Portuguese Association for Victim Support (APAV). ■

Victim Support Europe har också nyligen lanserat sin nya webbplats. Besök den på victimsupport.eu.

Victim Support Europe konferens i Europaparlamentet i Bryssel den 9–10 november 2015.

FOTO: BROTTSOFFERJOUREN SVERIGE

Olof Almqvist från Friends föreläste.

Dag gav mer kunskap om ungas utsatthet

Brottsofferjourens arbete med att ge stöd åt alla brottsutsatta ställs ständigt inför nya utmaningar i och med att samhället förändras.

Ett område som ställer nya krav på oss är nätrelaterade brott och kränkningar. Utsattheten på internet är omfattande inte minst för unga personer och det är inte helt givet för alla vad som är ett brott.

2014 genomförde Brottsofferjouren en seminariedag i detta ämne och den 9 december 2015 var det dags för en uppföljning som möjliggjordes av medel från Gålostiftelsen. Föreläste under dagen gjorde David Sandberg Hjelm, Bris, som inledde konferensen med att tala om ungas vardag på nätet. Ulrika Sundling, Polismyndigheten, berättade om IT-relaterad brottslighet. Bland föreläsarna fanns också Olof Almqvist, Friends, Karin Torgny och Madeleine Wollnik, Attention och dagen avslutades av Mats Andersson, Netscan. ■

Fler kommuner bedömer risker för våld

Fler kommuner använder standardiserade bedömningsmetoder vid utredningar av våldsutsatta vuxna. Det framkommer i Socialstyrelsens Öppna jämförelser 2015.

69 procent av kommunerna uppger att de använder standardiserade bedömningsmetoder för att kartlägga våldsutsattheten och bedöma risker vid utredning av våldsutsatta vuxna. 2014 var det 49 procent.

Enligt Socialstyrelsen är dock uppföljningar på individnivå fortfarande relativt ovanligt. 36 procent av kommunerna följer upp biståndsbeslutade insatserna till våldsutsatta vuxna. Hälften av kommunerna följer upp biståndsbeslutade insatser för våldsutsatta barn och barn som bevittnat våld.

Få kommuner har en rutin för att följa upp och säkra skolgången för barn som bor med en förälder i skyddat boende, 17 procent 2015 jämfört med 14 procent 2014.

Det är fortfarande få kommuner som har aktuell information på sin webbplats översatt till de vanligaste språken i kommunen eller stadsdelen om vilka insatser de kan erbjuda våldsutsatta, barn som bevittnat våld och våldsutövare.

En av fem kommuner gör brukarundersökningar för att använda våldsutsatta vuxnas synpunkter för att utveckla sin verksamhet.

Öppna jämförelser tas fram av Socialstyrelsen och Sveriges Kommuner och Landsting, i samråd med Vårdföretagarna och Famna. ■

”Staten ska finansiera vittnesstöd”

Vittnesstödsverksamheten ska till största delen finansieras av staten och ideella organisationer ska även i fortsättningen stå för stödet. Det föreslår Brottsoffermyndigheten och Domstolsverket i en rapport.

Brottsoffermyndigheten och Domstolsverket har haft regeringens uppdrag att lämna förslag till en långsiktigt hållbar organisation för vittnesstödsverksamheten. De har även haft i uppdrag att se över finansieringen.

Myndigheterna skriver att de har undersökt möjligheterna till att organisera vittnesstödet på annat sätt. Men konstaterar att rådande ordning för hur vittnesstödsverksamheten bedrivs är den mest ändamålsenliga och att den därför bör bestå.

Hittills har vittnesstöden finansierats via medel från Brottsoffer-

fonden och genom att de ideella organisationerna ställt upp med sin tid och kompetens. Men finansieringen av vittnesstödsverksamheten genom Brottsofferfonden är osäker, konstaterar myndigheterna.

Därför föreslår Brottsoffermyndigheten och Domstolsverket att vittnesstödsverksamheten till största delen ska finansieras med statsanslag.

Myndigheterna föreslår också en skärpning av kraven på vilka föreningar som kan beviljas bidrag för samordning, liksom att Brottsoffermyndigheten utvecklar sin uppföljning och kvalitetssäkring.

Brottsoffermyndigheten och Domstolsverket föreslår även en ny webbaserad grundutbildning för vittnesstöd samt informationsinsatser för att bredda mångfalden i fråga om ålder, kön och bakgrund bland vittnesstöden. ■

Så fungerar vittnesstöd

Idén med vittnesstöd är att brottsut-satta, målsäganden, och vittnen ska känna sig trygga under en rättegång. Vittnesstödet uppgift är att hjälpa, informera och stötta målsäganden och vittnen. I dag utförs vittnesstödet vid de allra flesta av landets domstolar av Brottsofferjouren, men Brottsoffermyndigheten och Domstolsverket har regeringens uppdrag att se till att det finns vittnesstöd vid samtliga tings- och hovrätter.

Varje år får ungefär 45 000 personer hjälp av ett vittnesstöd.

42%

av de utredda våldtäktsbrotten där den utsatta var under 15 år blev personupplärade 2014, visar statistik från Brå.

Rekord för Kvinnofridslinjen

Under 2015 besvarade Kvinnofridslinjen 31 500 samtal. Det är det högsta antalet samtal sedan linjen startades.

Kvinnofridslinjen vänder sig till kvinnor som utsatts för våld och hot och deras anhöriga. Totalt besvarades 31 527 samtal i telefonen 2015 jämfört med 28 999 året dessförinnan. Mest ökade samtalen under vår och höst jämfört med året dessförinnan.

Oftast är det utsatta kvinnor i 18–30 år (35 procent) som ringer. Men under 2015 nästan fördubblades andelen utsatta i åldern 61–70 år som hörde av sig – från sju procent 2014 till tolv procent 2015. ■

Kvinnofridslinjen nås på
020-50 50 50

15 miljoner till ideella verksamheter

Regeringen har beslutat att ge Socialstyrelsen i uppdrag att fördela utvecklingsmedel om 109 miljoner kronor till verksamheter för våldsutsatta kvinnor och barn. 15 miljoner kronor ska gå till ideella föreningar.

Syftet med utvecklingsmedlen är att kvalitetsutveckla arbetet mot våld i nära relationer, stödet till våldsutsatta kvinnor och barn och till barn som har bevittnat våld. Medlen kan också gå till att utveckla arbetet riktat mot våldsutövare.

De 109 miljoner kronorna kan sökas av kommuner, landsting och ideella föreningar. 15 miljoner kronor är öronmärkta till ideell verksamhet. Regeringen skriver att:

”Utgångspunkten är att medlen ska bidra till att utveckla sådan verksamhet som förbättrar det direkta stödet till den enskilda individen, med företräde för verksamhet där sådan i dag saknas. Medel ska även kunna sökas av föreningar och stiftelser för kompetensutveckling och andra stödinsatser.”

Socialstyrelsen får i uppdrag att

ta fram anvisningar för under vilka förutsättningar som ideella föreningar kan ansöka om medel.

Regeringen nämner dock redan i uppdraget att medel ska kunna sökas för verksamheters möjligheter att ha tillgång till aktuell kunskap och för att kunna använda verksamma metoder.

Unga och äldre kvinnor, våldsutsatta kvinnor med funktionsnedsättning eller missbruksproblematik, kvinnor som har utländsk bakgrund samt flickor, pojkar, kvinnor och män som drabbats av hedersrelaterat våld, nämns särskilt.

Länsstyrelserna, Socialstyrelsen och Nationellt centrum för kvinnofrid får i uppdrag att på olika sätt utveckla arbetet mot våld i nära relationer.

Senast 31 maj 2016 ska de överlämna en gemensam plan till regeringen över hur stödet till kommuner, landsting och ideella föreningarna ska utformas.

Regeringen ska även avsätta 109 miljoner kronor år 2017 och 2018 under förutsättning att riksdagen beviljar medel. ■

Inte fler otrygga

En majoritet av befolkningen uppger att de är trygga i sitt bostadsområde på kvällen. Det visar Brottsförebyggande rådets Nationella trygghetsundersökning för 2015.

Andelen otrygga ligger på en stabil nivå sedan 2009. Men det är stora skillnader mellan kvinnors och mäns otrygghet. 25 procent av kvinnorna

uppger att de känner sig otrygga när de vistas i sitt bostadsområde på kvällstid, jämfört med 7 procent av männen.

De som bor i hus oroar sig mest för att utsättas för inbrott, medan de som bor i flerbilshus oroar sig mer för att utsättas för överfall och misshandel. ■

Fråga experterna

Har du frågor till expertpanelen? Skicka dem till fragaexperten@boj.se. Experterna har enbart möjlighet att besvara de frågor som publiceras i tidningen. Vi tar oss friheten att korta ned de frågor vi får.

Kan jag dra tillbaka anmälan?

Fråga: Jag anmälde en överfallsvåldtäkt dagen efter det hänt. Samma dag ångrade jag mig och ville inte fortsätta min del i utredningen. Jag är medveten om att detta går under allmänt åtal, men vill ta tillbaka min anmälan. Jag har flyttat hem till mina föräldrar, 20 mil från staden där brottet skedde men nu ringer polisen och ska komma för att prata med mig. De bortser från min önskan om att jag inte vill vara med på grund av att jag mår sämre av att vara med i utredningen än att inte vara det, just nu i alla fall. Var kan jag vända mig rent juridiskt?

Svar: Jag beklagar verkligen vad du varit med om. Jag hoppas att du har fått ett målsägandebiträde utsett till dig som kan hjälpa dig och stötta dig i den här processen. Om inte, tycker jag att du ska begära det. Precis som du säger så hör brottet under allmänt åtal och polisen är skyldig att utreda brottet. Du kan inte ta tillbaka anmälan i det här läget. En utredning av den här typen är jobbig att gå igenom för den som drabbats, men det är nödvändigt för att kunna ställa gärningsmannen till svars.

Utifrån min egen erfarenhet av liknande ärenden brukar den som drabbats må bättre när väl rättegången hållits. Det bästa är att söka professionell hjälp att bearbeta det du varit med om så att du kan gå vidare i livet. När polisen kommer och pratar med dig ska du berätta hur du känner. Finns stark övrig bevisning så kan ärendet fortgå ändå även om du inte vill medverka. Prata även med polisen om målsägandebiträde så du får den hjälp du har rätt till och det stöd du behöver inför fortsättningen av rättsprocessen.

EVA ANDERSSON ADVOKAT

Inbrott – kan jag få ersättning?

Fråga: Kan man få ersättning av någon instans när man haft inbrott och inte har någon hemförsäkring?

Svar: Skador på grund av brott ska i första hand ersättas av gärningspersonen eller via försäkring. Om det inte finns någon gärningsperson som kan ersätta skadorna och den drabbade inte heller har försäkring som täcker dessa kan man ansöka om brottsskadeersättning hos Brottsoffermyndigheten. Brottskadlagen, som reglerar brottsskadeersättningen, ger dock mycket begränsade möj-

ligheter att ersätta skadad eller stulen egendom. Ersättning för detta lämnas bara om brottet begåtts av någon som då var tvångsintagen, häktad eller avtjänade fängelsestraff eller om ersättningen framstår som särskilt angelägen. Om man på något sätt konfronterats med gärningspersonen under inbrottet eller denne under utförande av brottet betett sig särskilt kränkande kan man dock ha rätt till ersättning för den integritetskränkning brottet inneburit.

PETER JONSSON CHEF BROTTSSKADEENHETEN

Misstänker våld – vad göra?

Fråga: Jag har en flickvän på 18 år som fortfarande bor hemma hos sin familj, som ursprungligen kommer från Bosnien. Hon har berättat för mig om ett antal händelser från när hon var kanske 10–12 år fram tills nu där henne pappa har använt fysiskt och psykiskt våld både mot henne och hennes mamma. Hon säger att hon är rädd för att göra något och vill inte heller att jag ska göra något. Hon tror att hennes pappa kommer förfölja henne och skada personer i hennes omgivning om hon polisanmäler eller flyr.

Fortsättning på nästa sida.

FOTO AMANDA SÄFSTRÖM

Eva Andersson är advokat. Till vardags arbetar hon oftast som målsägandebiträde där hon hjälper och stödjer brottsoffer att driva sina mål. Hon har också skrivit "Brottsoffret och rättsprocessen", del två i Brottsofferjourens kunskapsserie om brottsoffer.

FOTO HENRIK OLUFSSON

Peter Jonsson är chef för brottsskadeenheten på Brottsoffermyndigheten. I Tidningen Brottsoffer svarar han på frågor om brottsskadeersättning och skadestånd.

FOTO SARA LINDBLUST

Anneli Svensson är socionom och legitimerad psykoterapeut. Hon har tidigare arbetat inom kriminalvården, socialtjänsten och med RFSL:s brottsofferjour. Hon har lång erfarenhet av brottsofferstödande arbete.

Fråga experterna

Skicka din
fråga till

fragaexperten@boj.se

Jag har gett henne numret till kvinnofridslinjen och hon har lovat att ringa men vad kan jag mer göra?

Svar: Det är en komplicerad och traumatisk situation som din flickvän har och har haft i sitt hem. Du kan bara vara där för henne och om något akut uppstår är det sjukvården, socialtjänsten och polisen som gäller och att ta henne till en kvinnojour. Sedan är det helt rätt som du gjort och hänvisat till Kvinnofridslinjen. Om du får henne att ringa kommer de att hjälpa henne med vad hon behöver.

ANNELI SVENSSON SOCIONOM OCH PSYKOTERAPEUT

Är de blåsta på pengarna?

Fråga: En god man döms för att ha förskingrat pengar för den person han företräder. Den gode mannen saknar tillgångar för att betala tillbaka det förskingrade beloppet till klienten. Kan klienten eller arvingarna då känna sig blåsta på pengarna? Eller finns det något sätt att få tillbaka pengarna eller få någon annan ersättning?

Svar: Om jag förstår dig rätt finns en laga kraft vunnen dom på detta. Det du kan göra är att kontakta ditt försäkringsbolag och/eller Brottsoffermyndigheten för att få ditt fall prövat. Men erfarenheten säger att det

är svårt att få ersättning i den här typen av fall om den dömden saknar tillgångar.

EVA ANDERSSON ADVOKAT

Hur ska vi prata om brottet?

Fråga: För en tid sedan blev min vuxne son nerslagen och misshandlad. Ärendet är polisanmält. Problemet är att han inte vill träffa och prata med oss närstående om händelsen och hur han mår. Han har även svårt att tala med sin sambo. Hon har föreslagit att han ska ta kontakt med någon som han kan prata med, men han är väldigt sluten. Även vi anhöriga mår väldigt dåligt. Hur kan vi hjälpa honom?

Svar: Det är svårt att bevittna att någon som är så nära en far illa men eftersom er son är vuxen är han själv ansvarig för vilken hjälp han uppsöker. Det enda ni kan göra är att tala om för honom att ni märker att han har förändrat sig och att han har er fulla support. Ibland behöver människor inte prata om sina trauman utan har andra metoder för att hantera sin situation, så kallade copingmetoder. Det kan vara att lyssna på musik, måla och idrotta eller jobba mera. Man brukar säga att de flesta, cirka 60 procent, läker okej på egen hand just för att personen har ett fint nätverk, bra copingmetoder, inga tidigare obearbetade trauman och ingen ytterligare psykisk skörhet. För er runt omkring

tycker jag att närmsta brottsofferjour kan vara bra att kontakta. Där finns information och stöd att få för er. Och om de inte kan stötta er så vet de vilka resurser som finns lokalt.

ANNELI SVENSSON SOCIONOM OCH PSYKOTERAPEUT

Bestulen – kan jag få ersättning?

Fråga: Jag blev bestulen på hela min pension efter att jag varit på banken, kan jag få någon ersättning av Brottsoffermyndigheten?

Svar: Möjligheterna för Brottsoffermyndigheten att lämna brottskadereparation regleras i brottskadelagen som skiljer sig från skadeståndslagen som anger vilken skyldighet en gärningsperson har att ersätta skador för brott. Brottskadelagen ger mycket begränsade möjligheter att ersätta stulen egendom – det krävs att den som begått brottet var på rymmen från häkte, anstalt eller vissa former av tvångsvård eller att ersättningen framstår som särskilt angelägen för att sådan ska kunna lämnas. Om du på något sätt blev ofredad i samband med brottet kan du dock ha rätt till ersättning för kränkning. Blev du skadad fysiskt eller psykiskt kan du också ha rätt till ersättning för personskada.

PETER JONSSON CHEF BROTTSSKADEENHETEN

TEMA

Utveckla er jour

Fortfarande stora skillnader i kommunbidrag. Verksamhetsutvecklaren Fredrik Mellqvist ger tips. **Sid 10**

Växjö utbildar språkvolontärer. "Vi vill att alla ska få samma chans". **Sid 15**

Fick 1,6 miljoner från Arvsfonden. Ska öka rättstryggheten för funktionsnedsatta. **Sid 16**

Så jobbar ni för höjt bidrag

Det bidrag som kommunerna ger till landets brottsofferjourer har ökat och ligger i snitt på 2,51 kronor per invånare för de kommuner som ger bidrag. Det är fortfarande lågt, men det finns sätt att öka sina chanser till ett högre bidrag, anser Brottsofferjouren Sverige.

Text: Susanne Eriksson Grafik: Sofia Barlind

Tips för högre bidrag

- ➔ Presentera verksamheten proffsig.
- ➔ Ta med statistik på vad ni gjort och vad ni vill göra.
- ➔ Presentera verksamheten så högt upp i kommunens organisation som möjligt.
- ➔ Berätta vad pengarna ska gå till.
- ➔ Tydliggör på vilket sätt ert arbete gynnar brottsoffer och medborgare i kommunen.
- ➔ Var tydlig, "Om vi inte får medel kommer vi inte kunna..."
- ➔ Berätta både om den lokala verksamheten och den nationella.
- ➔ Försök arbeta för IOP-avtal eller samverkansavtal med flerårigt bidrag.
- ➔ Börja nu för 2017. Räkna på vad det kostar med en anställd samordnare.
- ➔ Kontakta Brottsofferjouren Sverige för stöd i processen.

– Bidraget är fortfarande alldeles för lågt i förhållande till det ansvar vi tar för att stötta brottsutsatta, anhöriga och vittnen, säger Sven-Erik Alhem, förbundsordförande för Brottsofferjouren Sverige.

Totalt fick 79 brottsofferjourer ta del av 21 miljoner kronor i kommunbidrag 2015. Det innebär i snitt 2,51 kronor per invånare, vilket är en ökning med 20 procent sedan 2013. Det visar en undersökning som Brottsofferjouren Sverige genomfört. Medelvärdet baseras på de kommuner som ger ett kommunbidrag, 228 stycken.

27 kommuner höjer bidraget med 50 000 kronor eller mer.

– Det är ett antal jourer som jobbat hårt med den här frågan som höjt sina bidrag mycket, säger Fredrik Mellqvist, verksamhetsutvecklare på Brottsofferjouren Sverige.

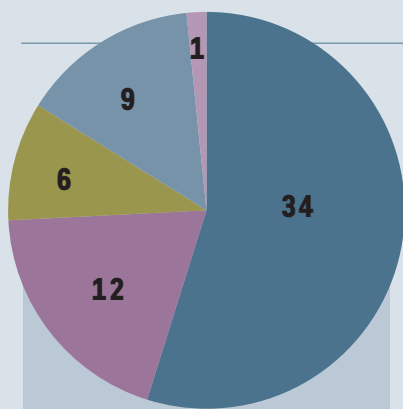
Han konstaterar att gemensamt för de jourer som fått

mycket högre bidrag är att de har arbetat målmedvetet, gjort verksamheten väl känd för kommunen och förhandlat på ett aktivt sätt.

I 53 av landets kommuner uppger jourerna att det finns ett samverkansavtal i någon form. Undersökningen visar att jourer med samverkansavtal eller avtal om idéburet offentligt partnerskap, IOP, får högre bidrag, 3,60 kronor i snitt per invånare jämfört med kommuner utan samverkansavtal, som i snitt ger 1,89 kronor per invånare.

– Ett avtal ökar förståelsen för verksamheten, vilket ökar bidragsnivån. Det tydliggör också för kommunen vad de kan räkna med att jouren utför, säger Fredrik Mellqvist.

Skilnaderna mellan länen och kommunerna är fortfarande stora. De län som ger mest är Västmanlands och Norrbottens län. I Norrbotten är det Luleå som drar upp snittet.

Fördelning av kommuner som inte givit något bidrag till brottsofferjouren.

- 34 Jouren har inte ansökt om kommunbidrag.
- 12 Kommuner där det inte finns någon verksam brottsofferjour.
- 6 Kommunen har avslagit ansökan.
- 9 Kommunen hade vid undersökningens slut inte svarat på ansökan.
- 1 Jouren har beviljats bidrag men tackat nej.

De som ger minst är Västerbottens och Västra Götalands län. Den kommun som ger mest är Tomelilla, följt av Skurup och Simrishamn.

– De stora skillnaderna eller helt uteblivet bidrag kan få till följd att brottsutsatta inte erbjuds likvärdigt stöd över

”De stora skillnaderna eller helt uteblivet bidrag kan få till följd att brottsutsatta inte erbjuds likvärdigt stöd över hela landet.

Eva Larsson, generalsekreterare Brottssofferjouren Sverige

hela landet, säger Eva Larsson generalsekreterare för Brottssofferjouren Sverige.

Fredrik Mellqvist tipsar om att tydliggöra kommunens ansvar för brottsoffer enligt socialtjänstlagen och EU:s brottsofferdirektiv.

– Presentera sedan jourens erbjudande. Att det tack vare vår organisation och kompetens blir billigare för kommunen.

Det kan finnas olika anledningar till att man inte fått bidrag.

– Det är inte alltid den enskilda jourens fel att man inte fått mer pengar. Ibland får man inga pengar även om man jobbar hårt.

62 kommuner ger inte något bidrag alls. I vissa fall har jouren inte sökt, i andra fall har kommunen ännu inte svarat på ansökan. I sex fall har kommunerna avslagit ansökan.

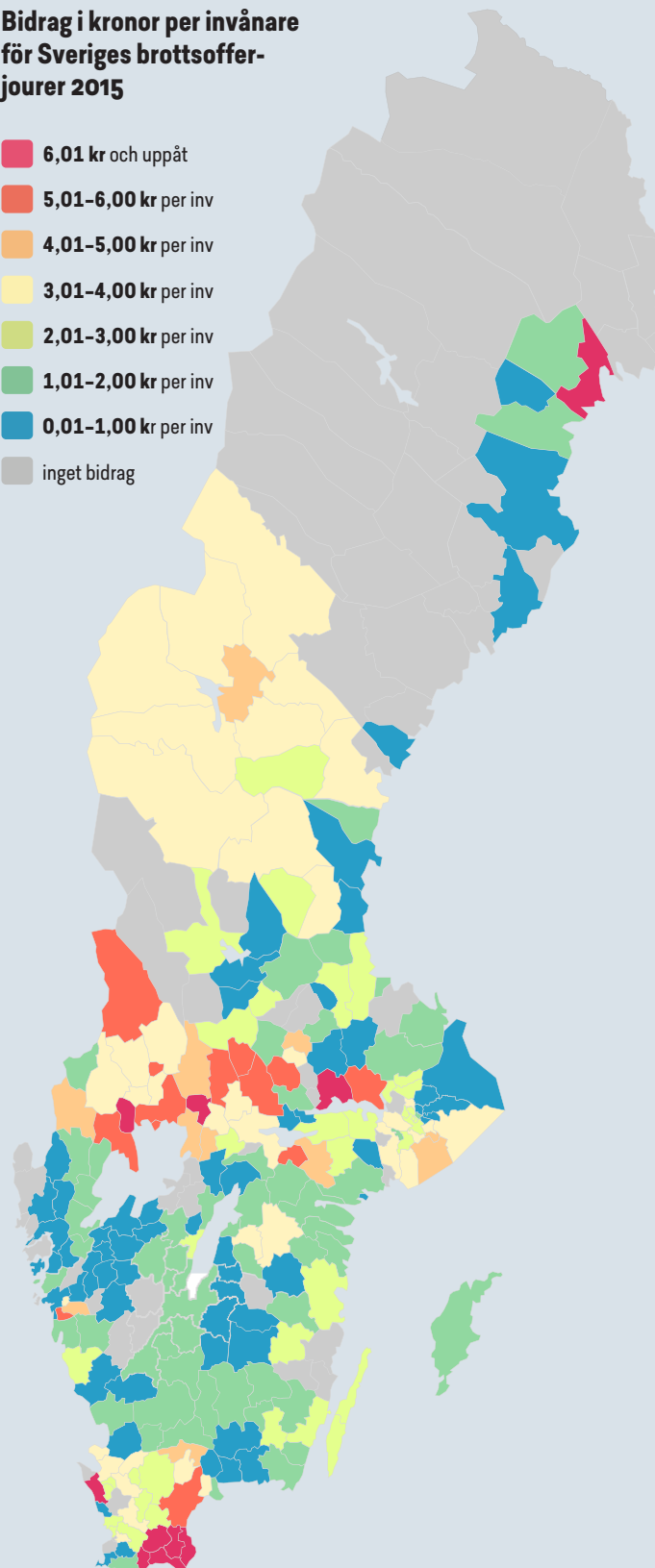
– Där man inte sökt bidrag måste man börja göra det, säger Fredrik Mellqvist.

Han konstaterar även att många jourer skickar in ansökningar med för låga krav på bidrag.

Brottssofferjouren Sveriges rekommendation är ett kommunbidrag på 6 kronor per invånare. Rekommendationen är satt utifrån de krav som ställs på jourernas tillgänglighet, rekrytering, utbildning, samordning och kvalitetssäkring och för att brottsutsatta ska få ett fullgott stöd. I dag når bara 3 av 89 jourer upp till den nivån. ■

Bidrag i kronor per invånare för Sveriges brottsofferjourer 2015

- 6,01 kr och uppåt
- 5,01–6,00 kr per inv
- 4,01–5,00 kr per inv
- 3,01–4,00 kr per inv
- 2,01–3,00 kr per inv
- 1,01–2,00 kr per inv
- 0,01–1,00 kr per inv
- inget bidrag

Hårt arbete bakom IOP-avtal

Kommunerna är inte alltid uppdaterade om olika avtalstyper, så det gäller att vara påläst och kampanja. Det säger Ewa Ben Ouali, ordförande i Brottsofferjouren Uppsala om processen kring att ingå idéburet offentligt partnerskap med kommunen.

Text: Susanne Eriksson

Ideburet offentligt partnerskap, IOP, är en partnerskapsrelation mellan den offentliga och den idéburna sektorn utifrån en modell som intresseorganisationen Forum tog fram 2010.

– Det handlar om att få stabilare förutsättningar och förståelse för verksamheten

”Det är inte säkert att kommunens representanter vet något om IOP så vi måste vara välinformerade och ha argumenten klara.

Ewa Ben Ouali, ordförande Brottsofferjouren Uppsala.

vilket i de allra flesta fall genererar en bättre bidragsnivå. Det blir också tydligt för kommunen vad de kan räkna med att jouren utför, säger Fredrik Mellqvist, verksam-

hetsutvecklare på Brottsofferjouren Sverige.

Brottsofferjouren Uppsala har verksamhet i Uppsala, Håbo, Knivsta, Tierp, Älvkarleby och Östhammar efter att ha tagit över Nordupplands jourverksamhet under 2015 och 2016. Ett IOP-avtal är klart, det mellan jouren och Östhammars kommun. Uppsala kommun har meddelat att de är positiva men skyndar långsamt.

– Även när det gäller övriga kommuner har vi initierat en process, men vi har kommit olika långt, säger Ewa Ben Ouali.

Hennes bästa tips är att börja med att läsa på och ta reda på vad IOP innebär. Det finns information på Forums sida och man kan också prata med Fredrik Mellqvist på Brottsofferjouren

Sverige och jourer som redan har ett partnerskap, som Uppsala och Västerås.

– Det är inte säkert att kommunens representanter vet något om IOP så vi måste vara välinformerade och ha argumenten klara.

Och inte bara det, säger hon, det är också viktigt att lyfta fram vad jouren gör och presentera statistik och verksamhet liksom att informera om vilka krav som ställs i EUs brottsofferdirektiv, som inte är så känt än.

– Det gäller det att lyfta fram att det som jouren lokalt och Brottsofferjouren nationellt erbjuder i form av stöd, kompetens och nationell telefonlinje inte är något som kommunen själv kan erbjuda för den summa som vi vill ha i bidrag. Presentera det oemotståndliga ”erbjudandet”.

Utveckla er jour

TEMA

Fredrik Mellqvist,
verksamhetsutvecklare på
Brottsofferjouren Sverige

Ewa Ben Ouali, ordförande
Brottsofferjouren Uppsala.

Ewa Ben Oualis tips om IOP:

Läs på om idéburet offentligt partnerskap.

Bjud på information om IOP, mejla länkar.

Påbörja processen långt innan tänkt startdatum.

Kontakter, kontakter, kontakter, gärna personliga möten.

Presentera jourens verksamhet.

Tänk igenom vilka diskussioner som kan uppstå och vässa argumenten.

FOTO FREDRIK MELLQVIST: BROTTSOFFERJOUREN SVERIGE
FOTO EWA BEN OUALI: BROTTSOFFERJOUREN UPPSALA

Ett annat tips är att börja i tid, för det är en lång process, menar Ewa Ben Ouali. Brottsofferjouren Uppsala har verksamhetsbidrag för 2017 från Uppsala kommun men har redan påbörjat arbetet med IOP.

– Och då är vi nästan sent ute, skrattar hon.

När man förberett sig väl är det bra att träffa kommunens nyckelpersoner öga mot öga, anser hon.

– Det handlar väldigt mycket om att informera och diskutera. Det som fungerar i en liten kommun kanske inte fungerar i en större. Har man redan ett bra samarbete med god kännedom om jouren kan man lägga fram saken på ett sätt, medan man kanske behöver lägga mer fokus på vad jouren faktiskt gör och berätta om det nationella stödet om

det inte finns ett redan upparbetat samarbete.

När jouren skulle diskutera IOP med Östhammar följde exempelvis Fredrik Mellqvist med för att berätta om verksamheten nationellt. Brottsofferjouren Uppsala har ett treårigt avtal med Östhammar och får omkring fyra kronor per invånare i bidrag. Det första året är dock ett provår.

Brottsofferjouren Uppsala satsar på att hålla kommunen, medlemmar och andra aktörer välinformerade. Varje månad skickar de ut information och statistik och var tredje månad skickar Ewa Ben Ouali ut ett ordförandebrev.

En diskussion som ofta kommer upp kring IOP är den om normerade bidrag.

– Det är en vanlig argumen-

” Det handlar väldigt mycket om att informera och diskutera. Det som fungerar i en liten kommun kanske inte fungerar i en större.

Ewa Ben Ouali, ordförande Brottsofferjouren Uppsala.

tation som kommer upp, att vi lika gärna kan få normerat bidrag som fotbollsklubbar och schackklubbar som också har medlemmar. Men det finns en viktig skillnad, vi är inte till för medlemmarna utan gör en samhällelig insats, som dessutom finns lagfäst i både svensk lag och i EU-direktiv, säger Ewa Ben Ouali. ■

Läs mer: Forum, en intresseorganisation för den idéburna organiseringen som samlar civilsamhällets organisationer med social inriktning, www.socialforum.se.

Kvalitetssäkrar jourens arbete

Brottsofferjouren Uppsala har tagit fram och testat ett frågeformulär för att följa upp hur de som varit i kontakt med jouren upplevt kontakten och stödet. "Det känns riktigt roligt", säger Jessica Mattsson, samordnare.

Text: Susanne Eriksson

Frågan om någon form av kvalitetsmätning kom upp i jourens styrelse redan under 2014.

– De konstaterade att vi egentligen inte vet något om hur man upplever kontakten och det stöd vi ger. Vi stödjare får ju visserligen oftast värmande ord vid avslut, men det är ju inget vi dokumenterar, det är mer kvalitativt och det är inte heller en helt neutral situation.

Jessica Mattsson säger att drivkraften bakom styrelsens önskemål är att se vad jouren kan förbättra och utveckla internt.

– Det som dock är jätteviktigt för oss i jouren och för styrelsen är att vi inte vill peka ut en speciell stödperson eller samordnare. Därför är såväl stödpersoner som stödsökande anonyma i hela arbetet med mätningen.

Frågorna till mätningen togs fram av en arbetsgrupp vid jouren och diskuterades och reviderades både i den och i styrelsen under 2015.

Jouren hade också kontakt med ett par professionella företag för att se vad de kunde erbjuda.

– Men det var alldeles för dyrt. Däremot fick vi tips om en fråga som alltid är med vid liknande kundundersökningar, nämligen: "Hur sanno-

likt är det att du skulle rekommendera andra att kontakta Brottsofferjouren för stöd?". Så den frågan är med.

Ett problem som de brottades med både etiskt och praktiskt var hur de skulle ställa frågorna. I en första pilotomgång skickade de ut ett sms med en länk till enkäten. Men det fungerade inte alls, berättar Jessica Mattsson.

– Vi fick in ett svar, och vi kände oss heller inte helt bekväma rent etiskt.

I stället genomfördes ytterligare en pilotundersökning där frågorna ställdes vid ett telefonsamtal, också den med 17 personer.

De som ringde upp var två avgående styrelseledamöter, som alltså var på väg ur verksamheten. De fick inte veta något alls om varken de stödsökande eller vilka stödpersoner som stöttat dem.

Arbets sättet fungerade över förväntan. Elva personer svarade. Några av dem, det var ett slumpmässigt urval, sade att de hade haft så pass liten kontakt att de inte kunde svara på alla frågor.

– Men ingen har avstått att svara för frågorna inte känts bra, konstaterar Jessica Mattsson.

Fakta Brottsofferjouren

Uppsala: Brottsofferjouren Uppsala täcker Uppsala, Håbo, Knivsta, Tierp, Älvkarleby och Östhammar. Jouren har två halvtidsanställda samordnare – Jessica Mattsson och Elin Demont och 15–20 brottsofferstödare. 2015 har jouren haft 482 ärenden.

Jessica Mattsson och Elin Demont, halvtidsanställda samordnare på Brottsofferjouren Uppsala.

Nu är tanken att jouren ska införa kvalitetsmätning. Det som de funderar på är vilka som är de bäst lämpade personerna att ringa.

Som en följd av kvalitetsmätningarna ska de också införa en rutin att fråga stödsökande vid avslutnings-samtalet om det är okej att jouren tar kontakt för uppföljning vid ett senare tillfälle.

– Vi vill ju att stödsökande ska ha en möjlighet att avböja vidare kontakt.

Och resultatet av pilotundersökningen?

– Den sista frågan är en öppen fråga och då fick vi tips om att vi borde informera mer om oss. En sa att det var lite svårt att få tag på oss ibland, att det blev flera steg när vi hade kopplat till telefoncentralen, så det tar vi till oss. Samtidigt skrev den personen att när hen fick tag i oss var bemötandet alltid bra.

FOTO BROTTSOFFERJOUREN UPPSALA

Samtliga 11 svarade att de var nöjda med bemötandet som de fick av jouren. 10 av 10 som svarade på frågan om de skulle rekommendera kontakt med jouren till andra skrev högsta betyget på skalan. ■

De frågor som Brottsofferjouren Uppsala ställer är:

Fråga 1. Har kontakten med Brottsofferjouren gjort det lättare att känslomässigt hantera det du utsatts för?

Fråga 2. Fick du den information du behövde från Brottsofferjouren?

Fråga 3. Har Brottsofferjouren bemött dig på ett bra sätt?

Fråga 4. Hur sannolikt är det att du skulle rekommendera andra att kontakta Brottsofferjouren för stöd?

Fråga 5. Är det något annat du vill att vi ska ta med oss i vår stödverksamhet?

Alla frågor utom fråga 5 har följande svarsalternativ:

Ja, Nej, Delvis, Vet ej, Gäller inte mig

De stöttar på tolv språk

Brottsofferjouren Växjö är först ut i landet med att utbilda egna språkvolontärer. "Det känns bra att kunna stötta även vid fysiska möten, säger Therese Johansson, verksamhetsledare.

Brottsofferjouren Växjö stöttar varje år runt 2 000 brottsutsatta, anhöriga och vittnen. I regionen bor många nyanlända som ännu inte behärskar svenska.

– När man utsatts för ett brott kan det bli en barriär att man inte behärskar språket så bra. Det kan hindra utsatta från att våga ta kontakt med oss, säger Therese Johansson.

Hon berättar att jouren allt mer kom till insikt om att de inte kunde stötta alla på lika villkor, utan bara dem som kan svenska och engelska.

– Vi vill att alla ska få en likvärdig chans till stöd, säger hon.

Under förra året fick jouren en möjlighet till att genomföra satsningen. De sökte och fick medel från Socialstyrelsen till stöttande och förebyggande verksamhet för kvinnor och barn som bevittnat eller utsatts för våld. Therese Johansson säger att de sökte 100 000 kronor men fick 50 000.

– Det blev ändå en bra grund.

Under hösten arbetade de hårt både med information och rekrytering. Bland annat har de

Therese Johansson

besökt skolor där personer med utländsk bakgrund studerar svenska – och medborgarkontoret – både för att informera om verksamheten och för att rekrytera personer som både talar svenska och något annat språk.

Resultatet blev att de nu har sex språkvolontärer som tillsammans kan stötta på 12 språk.

Precis som alla andra brottsofferstödare har de genomgått utbildning och även "gått bredvid" erfarna brottsoffer- och vittnesstödare. Innan jul blev de certifierade brottsofferstödare.

– Förhoppningen är att språkvolontärerna ska vara en lika naturlig del av vår jour som brottsofferstödare och vittnesstöd inom några år.

Therese Johansson och Brottsofferjouren Växjö har blivit nominerad till "Årets vardagshjälte Småland". Motiveringen är hennes och jourens arbete med att starta lokalt stöd på eget språk.

Hela satsningen är ett samarbete med kvinnojouren Blenda och Brottsofferjouren Sveriges telefoncentral. ■

SUSANNE ERIKSSON

12 språk: Brottsofferjouren Växjö kan stötta på rumänska, spanska, serbo-kroatiska, farsi, dari, pashto, tajiki, kinesiska, vietnamesiska, somaliska, italienska och polska och snart också arabiska.

Rättstryggheten ska öka för funktionsnedsatta

Alla har inte samma förutsättningar att klara sig i rättsväsendet. Personer med någon form av neuropsykiatrisk funktionsnedsättning kan ha svårare att tolka vad som händer och också svårare att göra sig förstådda. Nu startar Brottsofferjouren Luleå ett pilotprojekt som ska öka funktionsnedsattas rättstrygghet.

Många av de brottsutsatta som Brottsofferjouren Luleå kommer i kontakt med är människor med funktionsnedsättning, som ADHD, ADD eller Aspberger.

– Det finns kanadensisk forskning som visar att de med neuropsykiatrisk funktionsnedsättning löper tre till fyra gånger större risk att bli utsatta för brott. Pågående forskning i Sverige pekar åt samma håll, säger Ingri Vestin, samordnare på Brottsofferjouren Luleå.

Det är bakgrunden till att hon och kollegan Eva Forsberg har dragit igång ett projekt i samarbete med Brottsofferjouren Sverige. Syftet med projektet är att unga personer med funktionsnedsättning i högre grad ska kunna ta tillvara sina rättigheter.

– Men även äldre funktionsnedsatta kommer att kunna dra nytta av vinsterna med projektet, säger Ingri Vestin.

Under tre år ska jouren driva ett pilotprojekt som handlar om att ta fram ett nationellt utbildningspaket med föreläsningar, handböcker och en webbutbildning för dem som jobbar i rättsväsende och skola för att öka kunskaperna kring funktionsnedsattas behov. Brottsofferjouren Luleå kommer också att ta fram en handledning för lokala jourer.

Det tredje året kommer Brottsofferjouren Sverige in i projektet.

Allmänna arvsfonden står för finansieringen och har gett 1,6 miljoner kronor för projektet för år 2016.

Redan i dag arbetar Brottsofferjouren Luleå på ett medvetet sätt med unga med funktionsnedsättning. Ingri Vestin berättar att de exempelvis alltid har personliga möten med brottsutsatta för att ett möte kan ge mer information om en funktionsnedsättning än ett telefonsamtal.

– Sedan handlar det om att följa upp hur det fungerar för den brottsutsatte, att motivera dem till att få ett målsägandebiträde och berätta om dess roll, att följa upp att målsägandebiträdet fungerar bra och mycket annat.

Hon är tacksam för att jouren fått den här möjligheten.

– Orsaken till att vi sökte medel var ju att vi ser att det inte alltid fungerar så bra. ■

SUSANNE ERIKSSON

Öka er HBTQ-kompetens Våldet i olikkönade och samkönade relationer är ganska likt, men det finns också stora skillnader som är viktiga att känna till. Nu har Brottsofferjouren Sverige reviderat utbildningsmaterialet "Det ingen vill se – en bok om hbtq och våld i nära relation". I boken finns många värdefulla och handfasta råd om hur bemötandet av hbtq-personer kan bli bättre. Det finns till exempel tips om hur frågor till brottsutsatta kan ställas på ett mer neutralt sätt.

Region Gävleborg satsar på utbildning

Den 23–24 oktober 2015 genomfördes utbildning för stödpersoner och vittnesstöd verksamma i Region Gävleborgs sex brottsofferjourer på Scandic CH i Gävle. Trettiosex aktiva brottsofferstödjare deltog.

Utbildningsdagarna hade tre teman: Brott mot äldre, Våld och övergrepp mot unga med funktionshinder och Män i kris.

Psykolog Peter Strandell, Stiftelsen Tryggare Sverige, inledde studiedagarna om äldres utsatthet för brott. Inledningsvis berättade han om sina erfarenheter som anställd vid Polisen i Uppsala i en speciell enhet för brottsofferfrågor.

Eftersom Polisen inte har någon speciell kodning av äldre brottsutsatta anmälningar är det svårt att få exakta siffror på hur utvecklingen av brott mot äldre har utvecklats över tid, förklarade han.

Peter Strandell efterlyste handlingsplaner för äldrestöd i våra kommuner. Äldre brottsutsatta drabbas hårdare av brotten och behöver ökat stöd. Även Polisen saknar rutiner för att förebygga, identifiera och hantera brott mot äldre.

För att komma vidare med problemen krävs att frågan aktualiseras och att det utarbetas rutiner för att möta problemen, menade Peter Strandell.

Första studiedagen föreläste även psykologen och terapeuten Olof Risberg vid pojkmottagningen i Stockholm under rubriken "Varför just jag" om unga pojkar med funktionsnedsättning utsatta för hot, våld och sexuella övergrepp.

Olof Risberg presenterade fallbeskrivningar. Ett ärende rörde en man, 26 år, som var lätt utvecklingsstörd

med lättare talsvårigheter. Olof Risberg berättade även om en lång rad andra offer och redogjorde för ett program benämnt BUSA, ett sätt att tänka kring behandling:

→ Beskriva vad som hänt? Var var du? Med vem, vilka? Hur var det för dig? Utmaning: att själv stå ut med att göra det överkliga verkligt.

→ Uttrycka tankar och känslor. Då och där, tiden efter, nu, imorgon. Utmaning: är det ok att sakna ett "monster", vilja ha kontakt med pappa som sitter inne? Han var ju snäll oxå...

→ Se sitt "reguleringsvindu". Vara rädd om sig, restaurera den skadade självbilden, självförtroendet, bygga upp förmågan till tillit igen. Gränser, gränsöverskridande. Lära sig vad som är rätt och fel. När har jag det svårt? När går det illa för mig?

→ Acceptera, försonas. Jag var med om det och det var vidrigt. Det var absolut inte mitt fel, jag kommer nog aldrig att glömma det men jag är faktiskt helt okej ändå.

Dag två handlade om Män i kris.

Föreläste gjorde psykoterapeut Johnny Jacobsson från Stickan, Krismottagning för män i Gävle.

Han lyckades få igång diskussionen bland kursdeltagarna genom att inleda

Studiesekreterare Bengt Höglund – till höger på bilden – tackar föredragshållaren Jonny Jacobsson.

föreläsningen med frågan "Keps på eller av". Det var en het fråga för deltagarna och det öppnade för en fortsatt häftig diskussion om viktigare frågor i samhället längre fram i föredraget.

Vi bygger våra beteenden på tradition, vett och etikett och vanor som har anor från stenåldern. Mannen jagar, kvinnan sköter barnen. Det är mera jämställt idag, framhöll Johnny Jacobsson, men när förhållanden krisar överger männen sina barn.

Normen för vad som görs för säkerhet och trygghet i samhället utgår från män.

När livet går sönder tystnar männen, super, förtränger, försöker glömma, blir isolerade, förstår inte varför han blir så ledsen, blir arg, deprimerad och många gånger våldsam, är den erfarenhet Johnny Jacobsson har.

För att i en sådan situation få kontakt med sig själv krävs att man sätter ord på det som snurrar i huvudet och gör det lättare att leva.

Sammantaget tre lärarika och tankeväckande föreläsningar som har inramats av god mat och trevliga och givande samtal mellan kursdeltagarna.

BROTTSOFFERJOURN REGION GÄVLEBORGS LÄN
STURE HOFVENSTAM, VICE ORDFÖRANDE

Läs mer om föreläsarna på:

www.tryggaresverige.se
www.pojkmottagning.se
www.rikscentrum.se

Jourerna berättar

Minnespsykologi på schemat

Brottsofferjouren Mora-Orsa-Älvdalen som också innefattar Malung-Sälen och Vansbro inbjöd till en dags föreläsning om minnespsykologi i november.

Temat var hur personers minne påverkas efter att de utsatts för brott. Föreläsningen hölls på Mora Folkhögskola och olika samarbetspartners var inbjudna. Jouren har som mål att ha minst en vidareutbildning per år.

Föreläsare var minnespsykologen Peter Strandell, verksam vid Stiftelsen Tryggare Sverige. Frågeställningarna som dök upp under föreläsningen var bland annat hur minnet påverkas av känslomässig stress, varför drabbade ibland skuldbeläggs sig själva och hur brottsdrabbades reaktioner förändras över tid.

De samarbetspartners som var inbjudna var bland annat kommuner, socialtjänst, polisen, kvinnojourer och Arbetsförmedlingen. Drygt 60 personer deltog i utbildningen. Jouren strävar efter ett gott samarbete med myndigheterna och försöker ständigt att utveckla detta.

BROTTSOFFERJOURN MORÅ-ORSA-ÄLVDALEN

Föreläsare Peter Strandell, legitimerad psykolog, och studieansvarig Elsy Jonsson.

Styrelsen består av Viveka Bonde, Bertil Olin, Marianne Lindner Löfgren och Jan Ravell samt samordnaren Ulla Ravell.

Några från BOSAM-gruppen: Erika Gyllensvärd, Emma Jepsen, Michael Berge, David Nyberg och Helen Nordström.

Södra Roslagen firade 20 år

Den 14 oktober öppnades dörrarna till bibliotekets hörsal i Täby Centrum för att fira Brottsofferjouren Södra Roslagens tjugoföråriga verksamhet.

På gästlistan fanns bland andra poliser, politiker, tjänstemän, Stödcentrum för Unga och kvinnojourer från våra fem kommuner, det vill säga Danderyd, Täby, Vallentuna, Österåker och Vaxholm.

Ordförande Marianne Lindner Löfgren hälsade alla välkomna och lämnade över mikrofonen till vår generalsekreterare Eva Larsson som med ord och bilder visade vad Brottsofferjouren står för och hur vi ska verka i framtiden.

Vår styrelsemedlem Bertil Olin talade sedan om Brottsofferjouren Södra Roslagens framtid med samarbetsavtal med

våra kommuner för en bättre ekonomi och framförhållning.

Vi hade en längre paus där det bjöds på olika tilltugg och alkoholfria viner, allt skänkt av våra sponsorer ICA Stop, ICA Täby Centrum och MRG Wines i glas från Westmans uthyrning.

Efter pausen var det dags för professor Henrik Belfrage att hålla en mycket uppskattad föreläsning om gärningsmannatyper.

Vi är så glada över att så många, över 60 personer, kom till detta evenemang och vi är rörda över alla presenter och blommor som vi fick.

Vi vill också nämna att Marianne Lindner Löfgren och en av våra stödpersoner Kerstin Lindqvist samtidigt firade sina tjugoföråriga i jouren.

BROTTSOFFERJOURN SÖDRA ROSLAGEN

Övre: Camilla Beckung och Christina Adrian Friberg från Stödcentrum för Unga.
Nedre: Henrik Belfrage.

Jourerna berättar

Brottsofferjouren Göteborg i startgroparna

Sedan den 1 november 2015 finns Brottsofferjouren Göteborg på plats på vid Järntorget i centrala Göteborg. Sakta men säkert arbetar styrelsen och den anställda samordnaren för att etablera verksamheten.

Jourens samordnare heter Jenny Fernström och hon kommer närmast från Brottsofferjouren Värmland där

hon varit anställd som verksamhetsledare under ett antal år.

Jouren har fått utvecklingsmedel från Göteborgs Stad för att utveckla verksamheten och hitta ett sätt att komplettera kommunens egen verksamhet "Stödcentrum för brottsutsatta".

Diskussionerna har påbörjats om till exempel stöd på eget språk och mer fokus på kunskapsspridning och opinionsarbete.

I början av januari hade jouren också en arbetsdag tillsammans med Fredrik Mellqvist från Brottsofferjouren Sverige för att dra upp riktlinjerna för framtiden.

Det är ett spännande arbete som ger möjligheter för Brottsofferjouren att tänka nytt och lite annorlunda eftersom det traditionella stödet utförs av kommunens stödcentrum.

I dagsläget kan jouren erbjuda någon att tala med via telefon, praktiska råd och stöd till brottsoffer, hjälp med kontakter med myndigheter och försäkringsbolag.

Jouren har startat upp sin hemsida, sin Facebooksida och sin telefon och har redan anordnat ett föredrag för allmänheten på temat "Stöd som ger kraften tillbaka – En kväll om brottsutsattas situation".

BROTTSOFFERJOUREN GÖTEBORG

Brottsdrabbad åter i Visby

Gerardo Espejo blev utsatt för ett mordförsök 2013. Då fick han själv god hjälp av Brottsofferjouren. Nu arbetar han för att ge uppmärksamhet åt brottsdrabbades situation.

Förra hösten var Gerardo Espejo på besök i Visby och presenterade sin bok "Uppvaknandet" som handlar om hur han överlevde mordförsöket han utsattes för hösten 2013 och den långa smärtsamma vägen tillbaka till livet.

I somras var Gerardo Espejo med i Brottsofferjourens tält under Almedalsveckan och samtalade med besökarna. Han redogjorde för den hjälp han själv fått av Brottsofferjouren Haninge-Nynäshamn och uttryckte sin stora tacksamhet. Han är verkligen en bra ambassadör för oss.

Nu i höst återvände han för tredje gången till Visby inbjuden av Brottsofferjouren Gotland-Stockholm. Han hade då nyss kommit tillbaka från sin cykeltur från Luleå till Ystad allt för att

ge uppmärksamhet för brottsdrabbades situation.

Bara någon vecka innan hans besök i Visby inträffade det fruktansvärda knivdådet på en skola i Trollhättan. Gerardo Espejo, som har erfarenhet av att bli knivhuggen och svårt skadad, påminner oss om att det inte räcker med tända ljus och blommor och tyst minut utan att skadade och anhöriga behöver mycket stöd under lång tid.

Gerardo Espejo har nu lämnat mycket av bitterhet och tankar på hämnd bakom sig. Innan förövaren var gripen var han uppfylld av hämndbegär. Han berättar nu kärleksfullt om det stöd han fick av sina föräldrar som försökte få honom på andra tankar. Gärningsmannen blev till slut dömd till åtta års fängelse.

FOTO LENA HEMAN

I stället för hämnd eller andra negativa konsekvenser har Gerardo Espejo vänt den plågsamma upplevelsen till en positiv kraft och vill påverka samhället och hjälpa andra utsatta människor.

Efternamnet Espejo är spanska för spegel. Spegeltalare är det namn han gett sitt föreläsningsföretag.

Gerardo Espejo är ett talande bevis på att "stöd ger kraften tillbaka".

BROTTSOFFERJOUREN GOTLAND-STOCKHOLM
MARIANNE NILSSON

Jourer på världskonferens om mäns våld mot kvinnor

"Violence against women is widespread and is perhaps the greatest crime against humanity of all time." Så beskriver The Global Network of Women's Shelters (GNWS) situationen i världen när man för tredje gången anordnar en världskonferens kring mäns våld mot kvinnor. Linda Nilsson från Brottsofferjouren Södertälje och Eva Hedenstedt från Kvinnojouren Annfrid deltog.

Den första konferensen "World Conference of Women's Shelters" hölls år 2008 i Edmonton i Kanada, den andra 2012 i Washington i USA och den 3-6 november 2015 var det nu alltså dags för en världskonferens i Haag i Nederländerna.

Våld i nära relation och mäns våld mot kvinnor är ett mycket allvarligt samhällsproblem världen över och för

oss som arbetar i föreningen Brottsoffer-, Kvinno- och Tjejjouren i Södertälje är detta en hjärtefråga. Därför känner vi oss väldigt hedrade över att ha fått möjlighet att delta vid konferensen. Resan möjliggjordes av sökta projektmedel.

Temat för konferensen var Connect & Act och fokus låg ständigt på att öka medvetenheten om problemets komplexitet men framför allt att knyta kontakter och tillsammans arbeta aktivt och medvetet för en lösning där målet är att få stopp på allt våld mot kvinnor. Ett av de viktigaste budskapen under hela konferensen var att män inte är problemet – män är en del av lösningen.

Konferensprogrammet var späckat. Seminarierna handlade om allt från särskild utsatthet för dem med funktionsnedsättningar, till hedersrelaterat

våld och förtryck och samtalsstöd till traumatiserade barn som utsatts för eller bevittnat våld i hemmet.

Varje konferensdag inleddes med en personlig berättelse från en kvinna som överlevt våld i nära relation för att ständigt påminna om vilka vi kämpar för. En av de mest gripande berättelserna kom från Emma Murphy från Dublin som tidigare i år la upp en video på Facebook där hon berättade om våldet och sin livssituation. Videon har setts över nio miljoner gånger.

Andra höjdpunkter var ett mycket inspirerande tal av den holländska drottningen Maxima som pratade om det ekonomiska våldet och betydelsen av ekonomisk självständighet. På den andra dagen intog kronprinsessan Mary från Danmark scenen och pratade om betydelsen av att engagera män i dessa frågor. Inte ett öga var torrt när chefsläkaren och gynekologen dr Denis Mukwege, som också vunnit det otroligt ärofyllda Sacaharov-priset, berättade om sjukhuset han startat i Kongo, där han sedan starten behandlat över 3 000 kvinnor för livshotande skador i underlivet efter våldtäkter som används som en krigsstrategi.

Den tredje dagen fick vi även privilegiet att lyssna till skådespelaren, aktivisten och människorättskampen Ashley Judd som otroligt gripande och engagerande pratade om internetrelaterade brott med utgångspunkt i egna erfarenheter. Konferensen avslutades sedan med att

Jourerna berättar

Eva Hedenstedt och Linda Nilsson från Brottsoffer-, Kvinno- och Tjejjouren i Södertälje

Brottsofferjouren Uppsala på mäs

Den 24 oktober deltog Brottsofferjouren Uppsala på Engagemangsmässan på Stora Torget i Uppsala.

Engagemangsmässan anordnades av Uppsala FN-förening, Volontärbyrå, Centrum för Ideellt arbete, Fredens Hus och Europeiska Ungdomsparlamentet.

Brottsofferjouren tillsammans med andra ideella föreningar samlades i syfte att visa upp för allmänheten alla olika möjligheter som finns att engagera sig ideellt i Uppsala.

BROTTSOFFERJOUREN UPPSALA

FOTO BROTTSOFFERJOUREN UPPSALA

På kvällen delades Uppsala Fredspris ut under Fredsgalan på Uppsala Slott. Brottsofferjourens samordnare Jessica Mattsson och Elin Demont närvarade.

Dr Denis Mukwege

Kronprinsessan Mary från Danmark

Holländska drottningen Maxima

alla deltagare runt om i världen ställde sig bakom en deklaration om kampen mot våld mot kvinnor.

Vi närvarade i hela fyra dagar tillsammans med över 1 000 delegater från över 115 länder som alla arbetar mot mäns våld mot kvinnor och våld i nära relation.

Med det vill vi påminna om att tillsammans är vi starka och varje person som vi på jourer runt om i hela världen hjälper och stöttar är ett steg närmare ett samhälle fritt från våld. Ingen kan göra allt, men alla kan göra något. Vi kämpar för samma saker. Connect & Act.

Konferensens hemsida för videos och foton: www.worldshelterconference.org

BROTTSOFFER-, KVINNO- OCH TJEJJOUREN SÖDERTÄLJE

Jour fick pengar av bank

Brottsofferjouren i Trollhättan-Lilla Edet har fått 10 000 kronor av Swedbank och Sparbanksstiftelsen Väst. De som överlämnade pengarna var Thomas Eriksson, chef för Swedbank i Trollhättan, och representanter från Sparbanksstiftelsen Väst, som varje år delar ut en del av sitt överskott till föreningar som gör en värdefull insats i samhället.

BROTTSOFFERJOUREN TROLLHÄTTAN-LILLA EDET

FOTO BROTTSOFFERJOUREN TROLLHÄTTAN-LILLA EDET

Brottsofferjourens ordförande, Ingeborg Lantz, föreningens kassör, Kerstin Hulthén, och vice ordförande, Börje Lundström, tog emot checken på 5 000 kronor av Odd Fellow-logens övermästare, Tommy Wester, två från vänster.

Mer pengar till Trollhättan

Brottsofferjouren Trollhättan-Lilla Edet har fått 5 000 kronor av Odd Fellow i Trollhättan. Pengarna, i form av en symbolisk jättecheck, överräcktes vid en liten ceremoni i jourens lokaler av Odd Fellow-logens övermästare, Tommy Wester, och kaplan, Bosse Sundström. Att donationen tillägnades just Brottsofferjouren, förklarar Bosse Sundström så här: "BOJs förre ordförande, Bengt Laveberg, var för ett tag sedan hos oss och föreläste om er verksamhet. Och redan i samband med detta möte samlades pengar in. Det händer så hemska saker i staden och våra medlemmar tycker att ni gör ett bra arbete."

BROTTSOFFERJOUREN TROLLHÄTTAN-LILLA EDET

Jourerna berättar

FOTO BROTTSOFFERJOUREN STRÖMSTAD-TANUM

Strömstad och Tanum – en Brottsofferjour efter 20 år

Brottsofferjouren Strömstad-Tanum firade samgåendet, som föregicks av noggranna diskussioner om hur man skulle få ihop de två jourernas organisationskulturer. Dessutom firades många år av stöttande verksamhet.

En strålande septemberlördag i Grebbestad celebrerades Brottsofferjouren Tanums och Brottsofferjouren Strömstads tjugoföråriga respektive nittonåriga verksamhet. På samma gång firades att jourerna, sedan årsmötet i mars, "blivit ett" nämligen Brottsofferjouren Strömstad-Tanum.

Tidigare har brottsofferjourerna arbetat parallellt. Tanums stödpersoner har arbetat tillsammans med Röda Korset och Strömstads under Brottsofferjourernas Riksförbund, numera Brottsofferjouren Sverige. Viss samverkan har förekommit under åren men att på allvar slå ihop påsarna blev aktuellt för snart två år sedan.

Stödpersonerna i Tanum, som har både yrkes- och erfarenhetsmässigt stor kompetens, gick under hösten 2014 förbundets stödpersonutbildning i Trollhättan. Samtidigt fördes regelbundna och gemensamma diskussioner om hur den blivande brottsofferjouren skulle organiseras. Joursystemen i de båda kommunerna såg olika ut och det fanns många

synpunkter kring detta. Strömstad har historiskt haft gemensamma möten för styrelse och stödpersoner, vilket hade diskuterats för och emot.

Att den inkommande gemensamma ordföranden är organisationsexpert, alla inblandade entusiastiska och att förbundet kunde konsulteras bidrog till ett i dag för Brottsofferjouren Strömstad-Tanum väl fungerande arbetssätt.

Styrelse och stödpersoner träffas nu i olika forum. En stödpersonsamordnare är tillsatt. Hon fördelar ärendena enligt jursystem och enligt stödpersonernas särskilda kompetens. Ordförande deltar vid stödpersonernas möten och samordnaren är adjungerad i styrelsen. Styrelseledamöterna har specifika ansvarsområden. Mötena alternerar mellan Strömstad och Tanum. Verksamheten är ideell.

Tillbaka till firandet i Grebbestad! Ett fyrtiotal inbjudna gäster möttes i Skärgårdshuset. Särskild gäst och föredragshållare var förbundsordförande Sven-Erik Alhem. Från de båda kommunerna deltog förutom kommunalråden viktiga nyckelpersoner i Brottsofferjourens Strömstad-Tanum verksamhet och personer från polis, hälso- och sjukvård, kyrka, kvinno- och mansjour samt Röda Korset.

BROTTSOFFERJOUREN STRÖMSTAD-TANUM

Uppsala bjöd volontärer på julfest

Brottsofferjouren Uppsala har som tradition att bjuda in våra medlemmar och alla de som arbetar ideellt som stödperson, ledamot och annat till en årlig julfest.

Uppslutningen blev stor även i år och vi passade på att avrunda 2015 och fira den utveckling jouren gjort under året med trevligt sällskap och god mat. Förhoppningen är att även nästa år ska föra med sig både ny utveckling och utmaningar.

Kvällen inleddes med en intressant och spännande föreläsning av advokat Leif Eriksson.

Under kvällen passade vi även på att hedra avgående styrelseledamot Daniel Cramnell. Vi tackar honom och även Johanna Nivala, som tyvärr inte kunde närvara, för ert fina arbete under er tid i styrelsen!

Ett stort tack till Länsförsäkringar i Uppsala som återigen lånade ut sina fina lokaler!

BROTTSOFFERJOUREN UPPSALA

Internationella Brottsofferdagen

22 februari 2016 infaller Internationella Brottsofferdagen, något som flera jourer uppmärksammar. Det är över 25 år sedan Internationella Brottsofferdagen manifesterades första gången.

I Helsingborg ska exempelvis Ingela Olsson föreläsa om Kulturmöten och kulturkrockar – skillnader i brott och utsatthet. Arrangörer är Brottsofferjouren Helsingborg och Integrationsenheten Helsingborgs stad med stöd av Brottsoffermyndigheten.

BROTTSOFFERJOUREN HELSINGBORG

Brottsofferjourerna

BROTTSOFFER
JOURNEN
0200-21 20 19

facebook.com/BrottsofferjourenSverige
Flera lokala jourer har också egna sidor på Facebook.

Lokala brottsofferjourer

De lokala brottsofferjourerna ger stöd till brottsoffer, anhöriga och vittnen. Här finner du kontaktuppgifter till din närmaste jour.

För postadresser se www.brottsofferjouren.se.

Telefoncentral

Brottsofferjourenas Telefoncentral nås på **0200-21 20 19** och hjälper till att förmedla kontakt till alla lokala brottsofferjourer i Sverige.

Stöd på eget språk

För stöd på eget språk fyll i kontaktformulär på www.brottsofferjouren.se eller ring 0200-21 20 19.

Brottsofferjouren Sveriges kansli

Brottsofferjouren Sveriges kansli når du på 08-644 88 00 eller info@brottsofferjouren.se.

Brottsofferjouren Sveriges styrelse

Brottsofferjouren Sveriges styrelse nås via styrelsen@boj.se.

Läs mer

Läs mer om Brottsofferjouren på www.brottsofferjouren.se.

BLEKINGE LÄN

Blekinge

Karlshamn, Karlskrona, Olofström, Ronneby, Sölvesborg
Karlskrona: 0455-822 80
Karlshamn: 0454-192 92
Ronneby: 0457-177 74
Sölvesborg: 0456-144 10
info@blekinge.boj.se
www.blekinge.boj.se

DALARNAS LÄN

Avesta-Hedemora

0225-77 45 77
070-627 90 17
info@avesta-hmora.boj.se
www.avesta-hmora.boj.se

Leksand-Rättvik

0247-133 21
info@leksand-rattvik.boj.se

Mellersta Dalarna

Borlänge, Falun, Gagnef, Ludvika, Smedjebacken, Säter
0243-143 71
070-625 65 80
info@mdalarna.boj.se
mellerstadalarna.boj.se

Mora-Orsa-Älvdalen

Malung-Sälén, Vansbro
0250-181 68
info@mora.boj.se
www.mora.boj.se

GOTLANDS LÄN

Stockholm-Gotland

Huvudkansli

08-120 542 40
info@stockholm-gotland.boj.se
www.stockholm-gotland.boj.se

Lokalkontor Gotland

0498-65 58 00
gotland@boj-stockholm-gotland.se

GÄVLEBORGS LÄN

Bollnäs-Ovanåker

0278-247 02
info@bollnas-ovanaker.boj.se
www.bollnas.boj.se

Gästrik Västra

Hofors, Ockelbo, Sandviken,
026-25 90 00
070-696 58 24
info@gastrike.boj.se

Gävle

026-10 55 77
070-570 32 10
info@gavle.boj.se
www.gavle.boj.se

Hudiksvall-Nordanstig

0650-100 20
info@hudiksvall.boj.se

Ljusdal

0651-101 01
0730-753 036
info@ljusdal.boj.se

Söderhamn

0270-101 21
070-526 64 03
boj.soderhamn@telia.com

HALLANDS LÄN

Falkenberg

0346-587 87
info@falkenberg.boj.se

Kungsbacka

0300-83 48 40
info@kungsbacka.boj.se

Södra Halland

Halmstad, Hylte, Laholm
035-12 48 24
035-12 48 43
boj.halmstad@telia.com

Varberg

0340-67 65 01
info@varberg.boj.se

JÄMTLANDS LÄN

Jämtland

Berg, Bräcke, Härjedalen, Krokom, Ragunda, Strömsund, Åre, Östersund
063-51 24 00
073-801 45 64
info@jamtland.boj.se
www.jamtland.boj.se

JÖNKÖPINGS LÄN

Högländskommunerna

Aneby, Eksjö, Nässjö, Sävsnö, Tranås, Vetlanda
0381-138 55
info@hoglandskommunerna.boj.se

Jönköping

Habo, Jönköping, Mullsjö
036-10 76 40
info@jonkoping.boj.se
www.jonkoping.boj.se

Småland West

Gislaved, Gnosjö, Vaggeryd, Värnamo
0370-158 77
info@smalandwest.boj.se
www.smalandwest.boj.se

KALMAR LÄN

Oskarshamn-Mönsterås-Högsby

0491-176 00
info@oskarshamn.boj.se
www.oskarshamn.boj.se

Södra Kalmar Län

Borgholm, Emmaboda, Kalmar, Mörbylånga, Nybro, Torsås
0480-880 85
info@kalmar.boj.se
www.kalmar.boj.se

Vimmerby-Hultsfred

Hultsfred, Vimmerby, Västervik
0495-128 18
info@hultsfred.boj.se

KRONOBERGS LÄN

Sunnerbo

Ljungby, Markaryd
Ljungby: 0372-145 21
Strömsnäsbruk: 0433-719 25
info@sunnerbo.boj.se
www.sunnerbo.boj.se

Växjö

Alvesta, Lessebo, Tingsryd, Uppvidinge, Växjö
0470-456 94
info@vaxjo.boj.se
www.vaxjo.boj.se

Älmhult

0476-169 31
info@almhult.boj.se

NORRBOTTENS LÄN

Boden

0921-124 44
info@boden.boj.se
www.boden.boj.se

Luleå

0920-104 13
info@lulea.boj.se
www.lulea.boj.se

Piteå-Älvdals

Arvidsjaur, Arjeplog, Piteå, Älvsbyn
0911-181 81

SKÅNE LÄN

Helsingborg-Höganäs-Bjv

042-13 37 00
info@helsingborg.boj.se
www.helsingborg.boj.se

Hässleholm-Osby-Perstorp

0451-127 17
info@hassleholm.boj.se
www.hassleholm.boj.se

Landskrona-Svalöv

0418-43 61 71
info@landskrona.boj.se

Mellersta Skåne

Eslöv, Hörby, Höör, Kävlinge, Lomma, Lund, Staffanstorps
046-32 32 98
info@mस्कane.boj.se
www.mस्कane.boj.se

Nordöstra Skåne

Bromölla, Kristianstad, Östra Göinge
044-12 17 33
info@noskane.boj.se

Söderslätt

Svedala, Trelleborg, Vellinge
0410-103 70
info@soderslatt.boj.se
www.soderslatt.boj.se

Brottsoffer- och kvinnojourer Sydöstra Skåne

Sjöbo, Skurup, Ystad
0411-783 77
info@brottsoffer-kvinnojouren.se
www.brottsoffer-kvinnojouren.se

Ängelholm

Båstad, Klippan, Åstorp, Ängelholm, Örkelljunga
0431-143 00
info@engelholm.boj.se
www.engelholm.boj.se

Österlen

Simrishamn, Tomelilla
0417-123 12
info@osterlen.boj.se
www.osterlen.boj.se

Brottsofferjourerna

STOCKHOLMS LÄN

Stockholm-Gotland

Huvudkansli

08-120 542 40

info@stockholm-gotland.boj.se

www.stockholm-gotland.boj.se

Lokalkontor Norrort

Järfälla, Sigtuna, Sollentuna,
Upplands Väsby, Upplands-Bro

08-591 272 00

norrort@boj-stockholm-

gotland.se

Lokalkontor

Innerstaden-Lidingö

Lidingö, Stockholms stadsdelar:
Norrmalm, Östermalm,
Kungsholmen, Södermalm

08-612 21 21

innerstaden-lidingo@boj-

stockholm-gotland.se

Haninge-Nynäshamn

08-777 85 00

info@haninge.boj.se

www.haninge.boj.se

Huddinge-Botkyrka

08-710 01 02

070-772 01 02

info@h-b.boj.se

Nacka-Tyresö-Värmdö

08-466 91 66

boj.ntv@telia.com

www.ntvboj.se

Norrälje

0176-571 81

info@norraltje.boj.se

Spånga-Kista

08-36 44 99

info@spanga-kista.boj.se

www.spanga-kista.boj.se

Brottsoffer-, kvinno- och tjejjouren Södertälje

Salem, Södertälje

08-550 147 34

070-494 68 75

info@sodertalje.boj.se

www.sodertalje.boj.se

Södra Roslagen

Danderyd, Täby, Vallentuna,
Vaxholm, Österåker

08-768 83 82

info@sodraroslagen.boj.se

Södra Stockholm

08-604 19 50

info@farsta.boj.se

www.farsta.boj.se

Västerort

Stockholm västerort, Ekerö,
Solna, Sundbyberg

08-89 70 00

info@vasterort.boj.se

www.vasterort.boj.se

SÖDERMANLANDS LÄN

Eskilstuna

016-12 62 10

info@eskilstuna.boj.se

www.eskilstuna.boj.se

Katrineholm- Flen-Vingåker

0150-780 17

info@katrineholm.boj.se

www.katrineholm.boj.se

Strängnäs

0152-176 00

info@strangnas.boj.se

Östra Sörmland

Gnesta, Nyköping,
Oxelösund, Trosa

0155-28 62 20

info@o-sormland.boj.se

www.ostrasormland.boj.se

UPPSALA LÄN

Enköping

Enköping

0171-262 06

info@enkoping.boj.se

www.enkoping.boj.se

Uppsala

Uppsala, Knivsta, Håbo,
Älvkarleby och Östhammar

018-10 65 00

info@upsala.boj.se

www.upsala.boj.se

VÄRMLANDS LÄN

Värmland

Forshaga, Grums, Hagfors,
Hammarö, Karlstad, Kil,
Munkfors, Sunne, Säffle, Torsby

054-18 28 88

info@varmland.boj.se

www.varmland.boj.se

Västra Värmland

Arvika, Eda, Ärväng

0570-104 54

info@vvvarmland.boj.se

Östra Värmland

Filipstad, Kristinehamn, Storfors

0550-122 20

info@ostravarmland.boj.se

www.ostravarmland.boj.se

VÄSTERBOTTENS LÄN

Dorotea

0942-100 93

info@dorotea.boj.se

Lycksele

Lycksele, Storuman, Sorsele

0730-77 73 03

info@lycksele.boj.se

Skellefteå

Malå, Norsjö, Skellefteå

0910-70 18 20

boj.skelleftea@gmail.com

Umeå

Bjurholm, Nordmaling,
Robertsfors, Umeå, Vindeln,
Vännäs, Åsele

010-568 23 73

info@umea.boj.se

www.umea.boj.se

Vilhelmina

070-204 75 53

brottsofferjouren@

vilhelmina.se

VÄSTERNORRLANDS LÄN

Härnösand

0611-177 80

info@harnosand.boj.se

www.harnosand.boj.se

Kramfors

0612-137 96

info@kramfors.boj.se

Sollefteå

0620-170 07

info@solleftea.boj.se

www.solleftea.boj.se

Sundsvall-Medelpad

Sundsvall, Timrå, Ånge

0200-21 20 19

info@sundsvall.boj.se

www.sundsvall.boj.se

Örnsköldsvik

0200-21 20 19

info@ornskoldsvik.boj.se

www.ornskoldsvik.boj.se

VÄSTMANLANDS LÄN

Hallstahammar- Surahammar

0220-173 37

info@hallstahammar.boj.se

www.hallstahammar.boj.se

Västra Mälardalen

Arboga, Kungsör, Köping

0221-200 91

info@vmalardalen.boj.se

www.vmalardalen.boj.se

Sala-Heby

0224-864 40

info@sala-heby.boj.se

www.sala-heby.boj.se

Västerås

Fagersta, Norberg,
Skinnskatteberg, Västerås

021-41 32 60

info@vasteras.boj.se

www.vasteras.boj.se

Stödcentrum för Unga

Västerås: 010-567 63 25

stodcentrum@vasteras.boj.se

VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Ale

0303-33 06 44

info@ale.boj.se

Alingsås-Lerum- Värgårda-Herrljunga

0322-63 97 97

info@alingsas.boj.se

Borås

Bollebygd, Borås, Mark,
Svenljunga, Tranemo,
Ulricehamn

033-10 11 05

info@boras-sjuharad.boj.se

www.boras-sjuharad.boj.se

Kungälv

Kungälv, Orust, Tjörn,
Stenungsund

0303-177 09

info@kungalv.boj.se

www.kungalv.boj.se

Mölnadal-Härryda

Mölnadal, Härryda, Göteborg,
Partille

031-27 02 21

info@molndal-harryda.boj.se

www.molndal-harryda.boj.se

Strömstad-Tanum

0703-31 81 89

info@stromstad.boj.se

www.stromstad.boj.se

Trollhättan-Lilla Edet

0520-805 14

072-907 08 21

Vittnesstöd: 073-905 50 85

info@trollhattan.boj.se

www.trollhattan.boj.se

Uddevalla-Munkedal- Lysekil-Sotenäs

0522-151 31

Vittnesstöd: 070-240 39 65

Vänersborg-Dalsland

Bengtsfors, Dals-Ed, Färgelanda,
Mellerud, Vänersborg, Ämål

0521-147 17

0530-240 12

info@vanersborg.boj.se

Västra Skaraborg

Essunga, Grästorp, Götene,
Lidköping, Skara, Vara

0510-235 88

boj.vskaraborg@telia.com

Östra Skaraborg

Falköping, Gullspång, Hjo,
Karlshamn, Mariestad, Skövde,
Tibro, Tidaholm, Töreboda

0500-48 75 43

info@ostraskaraborg.boj.se

www.ostraskaraborg.boj.se

ÖREBRO LÄN

Sydnärke

Askersund, Hallsberg,
Kumla, Laxå

0582-154 24, 070-535 91 44

info@sydnarke.boj.se

Bergslagen

Degerfors, Hällefors, Karlskoga,
Lindesberg, Ljusnarberg, Nora

0586-576 49

info@bergslagen.boj.se

www.bergslagen.boj.se

Örebro-Lekeberg

019-12 14 44

info@orebro-lekeberg.boj.se

www.orebro.boj.se

ÖSTERGÖTLANDS LÄN

Linköping

Kinda, Linköping, Ydre,
Åtvidaberg

013-10 44 00

boj-linkoping@telia.com

www.boj-linkoping.se

Motala-Vadstena

0141-23 44 94

bojmo@telia.com

Sydvästra Östergötland

Boxholm, Mjölby, Ödeshög

0142-880 88

info@sv-ostergotland.boj.se

www.boj-mjolby.se

Östra Östergötland

Finspång, Norrköping,
Söderköping, Valdemarsvik

011-10 28 89

boj.norrkoping@telia.com

www.bojost.se

FAST PRIS? APPsolut!

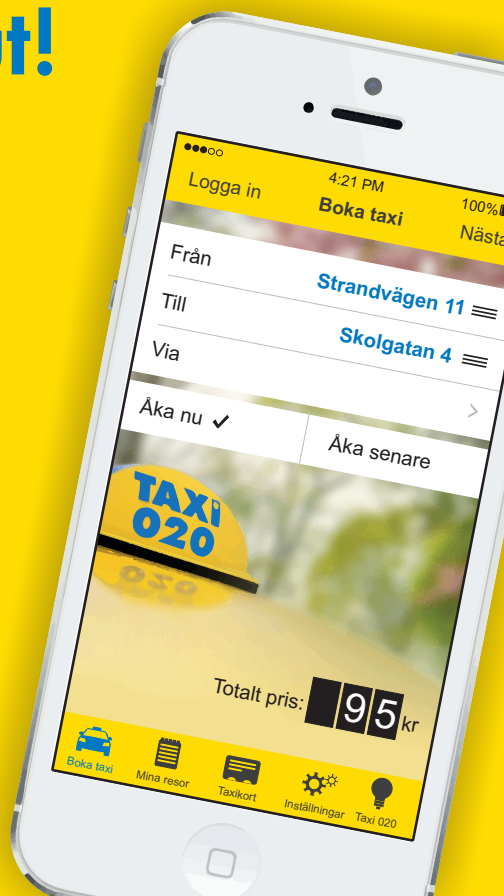
Boka med vår app!
Åk till fasta priser i hela Sverige!

Vänta inte ute i onödan!
Med vår smarta karta ser du var bilen är!

Scanna ditt kreditkort
och betala direkt i appen!

Ladda ner och upptäck fler
unika enkla funktioner!

Enkelt - Tryggt - Säkert!
Ladda ner vår app redan idag!

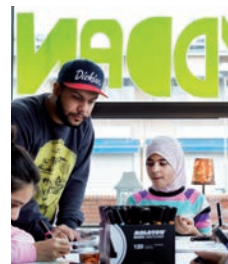
WHAT COMES DOWN MUST GO UP

Vårt mål är att allt papper vi använder i våra förpackningar ska komma från en ansvarsfullt hanterad och förnybar källa. Därför blev vi först med att göra förpackningar för flytande livsmedel certifierade av FSC® (Forest Stewardship Council®), det enda system som stöds av Greenpeace och WWF. Förutom att bidra med förnybar pappersråvara bevarar FSC-certifierade skogar ett naturligt ekosystem. Genom att använda FSC-märkt papper får vi en hållbar tillväxt, inte bara för träden utan även för våra kunder och oss andra.

Detta är vår "Circle of Protection"
www.tetrapak.com/protection

Tetra Pak®, and PROTECTS WHAT'S GOOD are trademarks belonging to the Tetra Pak Group. www.tetrapak.com

SAMVERKAN SKAPAR BÄTTRE BOENDE

Goda relationer och bra service är navet i
Stena Fastigheters Relationsförvaltning®.

Stena Fastigheter